

: Posamezne številke po 4 vinarje. :
 „JUTRO“ izhaja vsak dan — tudi ob
 nedeljah in praznikih — ob 1/26. uri zjutraj,
 a ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj. —
 Naročnina znaša: v Ljubljani v uprav-
 ništvu mesečno K 1.—, z dostavljanjem
 na dom K 1.20; s pošto celoletno K 18.—,
 polletno K 9.—, četrtletno K 4.50, mesečno
 K 1.50. Za inozemstvo celoletno K 28.—.

JUTRO

Neodvisen političen dnevnik.

: Posamezne številke po 4 vinarje. :
 Uredništvo in upravnništvo je v Miklošičevi
 ulici št. 8. Dopisi se pošiljajo uredništvu,
 naročnina pa upravništvu. Nefrankirana
 pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne
 vračajo. Za oglase se plača po dolo-
 čenem ceniku. Lastnik in glavni urednik
 Milan Plut. Odgovorni urednik Franjo Pirč.
 : Tiska Učiteljska tiskarna v Ljubljani.

Konec „veleizdajniške“ gonje na Hrvatskem.

Kdo se ne spominja zagrebškega „veleizdajniškega“ procesa. Škandalizirala se je cela Evropa in ves kulturni svet, samo poljudivje Frankove črne čete so kričale po Zagrebu: „na vešala!“ „Slovenski“ klerikalci in madjarski vladodržci so ploskali Rauchu in njegovim slugam, a merodajni krogi na Dunaju, ki so zagrebški škandal inscenirali, so hladnokrvno dajali navodila Rauchu, ki je na podlagi teh navodil dajal zapovedi senatu, ki je sodil „veleizdajniške“.

Zalostna slika pravnih razmer v državi ki hoče biti moderna in kulturna. Govorimo nalašč o eni državi, četudi dobro vemo, da je avstro-ogrsko monarhija v pravosodju razdeljena na tri avtomna ozemlja in da je za zagrebški škandal formalno — ali samo formalno — odgovorna samo justica na Hrvatskem.

Odgovornost hrvatske justice je v tem slučaju resnično samo formalna, ker prava odgovornost pada na celo monarhijo kot tako, ker na Dunaju so zahtevali merodajni faktorji od bana Raucha, da na vsak način inscenira veleizdajniški proces v velikem stilu — to je bil pogoj, da Rauch sploh postane hrvatski ban — in on je izdal potem povelje svojim podrejenim organom, med katere spadajo tudi sodniki, o katerih neodvisnosti od politične uprave ne more biti na Hrvatskem niti govora.

Tako je nastalo zapiranje Srbov na Hrvatskem in tako je potem prišlo do onega škandaloznega procesa, ki je avstro-ogrsko monarhijo tako osramotil pred celim civiliziranim svetom.

Mi se radi te sramote čisto nič ne razburjamo — naj čutijo to sramoto oni, ki so jo zakrivali in to so naši večni sovražniki, merodajni krogi v tej državi, v kateri imamo „čast“ uživati vse državljanske — pravice? ne, samo dolžnosti. Sramujemo se pa, da se je tudi med nami našlo propalic, ki so odobravale vso nečloveško gonjo proti našim rodnim bratom, ki so morali trpeti največje telesne in duševne muke samo za to, da najde slavn avstro-ogrsko monarhija vzrok za aneksijo dveh tujih dežel, katerih prebivalstvo tej monarhiji — radi njene tridesetletne uprave s tema dvema deželama — ni bilo naklonjeno.

Sramota je za ves slovenski narod, da se je med nami našlo ljudi, ki so odobravali to nečloveško gonjo proti Srbom na Hrvatskem — stokrat večja sramota za to, ker smo sami brez usmiljenja preganjan in zatiran narod in sicer od istih gospodarjev kot naši bratje Hrvati in Srbi. Sramotni pečat denuncijantstva, ki so nam ga utisnili na čelo do kosti pokvarjeni naši klerikalci, moramo Slovenci v bodočnosti izbrisati, a

v naši narodni borbi imejmo pred očmi svetla imena bratov Pribičevićev, Oreščanina, Kalembera in ostalih herojev zagrebškega procesa, ki so trpeli, ali se niso — udali!

Pa povrnimo se na završetak zagrebškega justičnega škandala. Malo čuden je ta završetak, kaj ne? Na Francoskem, na Angleškem, pa tudi na Nemškem bi bil on nemogoč, ali pri nas ni nič čudnega, kar nam najbolje dokazuje ravno zagrebški proces. Ene in iste ljudi proglašajo eno sodišče za skrajno nevarne revolucionarce, a drugo sodišče pravi o njih, da so popolnoma nedolžni...! A prvo in drugo razsodbo je diktirala državna „potreba“...!

To so res take razmere, da se človek mora malo zamisliti in si postaviti razna vprašanja. Nam silijo izpod peresa ostre besede obsodbe, ali dosti je — ne maramo pisati za gosp. Trenza.

Slovaški Jug.

Hrvatski frankovci v saboru. Mi smo se že pečali s to golaznijo (frankovci), ki so zvesti zavezniki z golaznijo na Slovenskem (klerikalci) in resnično nam je žal, da se moramo zopet pečati s stranko, ki očitno služi tujim interesom. Ali kaj hočemo, ko pa je ta stranka še vedno tako močna, da lahko ovira delovanje hrvatskega sabora — na veliko veselje sovražnikov Hrvatske. Ta stranka je obstruirala v hrvatskem saboru za časa vlade Pejačević-Nikoličeve, pa hoče tudi sedaj, ko hoče hrv.-srbska koalicija uvesti nekoliko zelo koristnih in važnih reform, obstruirati in na ta način že po stotokrat dokumentirati svoje reakcionarstvo posebno s tem, da se odločno protivi volilni reformi, ki je hrvatski potrebna kot vsakdanji kruh. Preprečiti te reforme frankovci seveda ne bodo mogli, ali je zelo značilno za razmere na Hrvatskem, da je tam mogoča stranka, ki tako očitno stoji v tuji službi. Naši klerikalci niso tudi čisto nič boljši, ali oni vsaj skrbno zakrivajo svoje prave namene, med tem ko se hrvatski frankovci kar odkrito stavljajo v službo tujim interesom. Upajmo, da se z volilno reformo to zlo temeljito odpravi, a napredni Slovenci tudi poskrbijo, da pri nas ne zrastejo do nebesa drevesa klerikalne stranke, ki je v vsem enaka hrv. frankovcem.

Emigracija bosanskih muslimanov. Organ otomanskih Srbov, skoplanski „Vardar“ objavlja za Jugoslovane nad vse žalostno statistiko izseljevanja bosanskih muslimanov, ki zapuščajo zemljo svojih pradedov in se naseljujejo po raznih krajih Turške, med tem, ko na njihova ognjišča prihajajo Nemci, ki postajajo v Bosni vedno važnejši činitelj in vedno večja nevarnost za Jugoslovanstvo, ker se kolonizacija Nemcev

deli o naši družbi, naših sestankih! Čudno se mi namreč zdi, kako se je to zvedelo, ko se je vendar vsak udeleženec zavezal s svojo častno besedo, da popolnoma in proti vsakomur — molči o stvari!“

Ironično se je nasmehnil Dimic.

„Hehe, gospod Winter, potem me jako podcenjujete, ako mislite, da bi jaz ne mogel zvedeti kaj takega! — Toda po mojem mnenju to ne spada k stvari, zato bilo bolje, da si take pogovore prihraniva za drugo priliko! Danes hočem pozitivnega odgovora!“

Te besede je govoril Dimic precej glasno, Winter se je preplašeno ozrl naokoli, ako ga je kdo slišal in šepetaje zaprosil:

„Za božjo voljo, gospod Dimic, ne govorite vendar tako glasno, kaj bi bilo, ako nas kdo sliši!“

Dimica Wintrov strah ni prav nič zeneriral, ker ga je hotel ravno z odločnim nastopom in žugajočo zahtevo postaviti pred alternativo, ali pridem v Vašo družbo, ali se me pa čuvajte!

„Torej, gospod Winter!“

Winter sedaj ni mogel več molčati ter je rekel:

„Žal mi je gospod, da ne morem na Vaše vprašanje odgovoriti tako, kot mogoče pričakujete Vi! Ali povedal sem Vam že, da o teh stvareh ne morem in ne smem odločevati, niti jaz niti moji tovariši. Povedal sem Vam že željo damam, ki so — žal —

sklenile, da Vas ne morejo sprejeti v svojo družbo! Žal mi je gospod Dimic... ali saj veste, jaz ne morem pomagati!“

Raz Dimicev že itak blede, skoraj rumeni obraz, je izginila zadnja kaplja krvi, ker takega odgovora ni pričakoval niti najmanj! Bil je prepričan, da ga vsi dobro poznajo, da se ga boje, a ti ljudje so že tako predrzni, da se ga upajo odkloniti, ko bi vendar morali vedeti, kako nevaren jim lahko postane! Ali Wintru se ni hotel pokazati razžaljenega in jeznega, premagal se je in glasno ter odločno rekel: da so ga mogli vsi, ki so sedeli v bližju, slišati.

„Dobro, to je torej Vaša zadnja beseda?“

Wintru je bilo pri duši kot človeku, ki stoji bos na vročem železu; videl je, da se je ujel v pest, ki zna postati zanj in za vso družbo usodepolna!

„Prosim Vas, gospod Dimic, ne razburjajte se... poglejte, vsi gledajo semkaj!“

Dimic pa je zopet odgovoril glasno: „Jaz se nimam bati ničesar, moje besede čuje lahko vsakdo... ako se pa bojite Vi gospod Winter in Vaša družba javnosti, tedaj je to Vaša stvar!“

Preplašen je pogledal Winter naokoli in videl je, da so res gostje naskrivaj poslušali ta razgovor, ne mogoče iz radovednosti, temveč iz začudenja, ko so videli konferirati znanega intriganta Dimica z

Wintrom. Ali precej nerazumljiv jim je bil ta pogovor, dasi se je po Ljubljani že marsikaj namigovalo o nekih sestankih mestne elite in aristokracije.

Winter je spoznal, da bi bilo zanj najbolje, ako hitro izgine; plačal je, oblekel svoj svršnik, hotel se posloviti pri Dimicu, a ta mu je prijateljsko stisnil roko in mu rekel:

„Nič hudega, gospod Winter! Vaša družba ostane pač rada sama zase, zato se Vam nočem več vsiljevati, pazite se pa, da ne stopi med Vas neke lepe, razkošne noči oseba, ki Vam bo veliko manj dobrodošla nego bi Vam bil danes jaz! Zabavajte se dobro... saj noči tam pod Rožnikom so tako mirne in tihe... Ali jaz vseeno, dasi ste me milostno odklonili, še vedno mislim, da se o priliki spomnite name! Zakaj bi pač človek hodil v Pariz, ko je podrožniški Pariz tako blizu, kaj ne? Zbogom, gospod Winter!“

Kakor poparjen kužek jo je pobral Winter iz kavarne, ker je vedel, da je sedaj izgubljeno vse; Dimic se je pa zadovoljno smehljal in opazoval ljudi, ki so tajno šepetali in z očmi kazali nanj...

In tiste dni so se raznesle po Ljubljani najrazličnejše vesti o raznih čudnih stvareh, ki se dogajajo po noči tam pod Rožnikom.

(Dalje.)

LISTEK.

ARTUR SEVER.

ŽENA.

Roman.

[24]

Winter bi se najraje obrnil in s surovo opazko napodil starega norca, a bilo je preveč ljudi v kavarni; bal se je, da se Dimic ne bi preveč razjezil in ne povedal česa preglasno.

Dimic pa se je vsedel malomarno k Wintrovu mizi in brez vsakih obotavljanj mirno vprašal:

„No, gospod Winter, zdaj je pa že čas, da mi poveste naravnost, kaj je s stvarjo, vlekli ste me dolgo časa za nos, prosim torej, da sedaj poveste...“

Winter je iskal primernih besed, kako bi mogel v najlepši obliki in elegantno povedati zavrnitev; a ničesar ni mogel povedati, videl je pred sabo Dimicov obraz, ki se je nabral v sarkastične gube. V resnici se je bal tega človeka, ki je bil v Ljubljani na glasu jako nevarnega človeka, špijona, denuncijanta; Winter ga je dobro poznal, zato je pa tudi vedel, da je zmožen vsega... Mesto odgovora na Dimicovo vprašanje je rekel:

„Oprostite, gospod Dimic, toda, predno Vam definitivno odgovorim, Vas moram prositi, da mi poveste, kje in kaj ste zve-

Milko Krapeš

Jurčičev trg 3 LJUBLJANA Jurčičev trg 3
priporoča svojo trgovino ur, juvelov, različnih srebrnih in kinasrebrnih namiznih oprav itd., itd. 6/10-1
Popravila se točno, solidno in ceno izvrše.

Priporoča se za vsa v svojo stroko spadajoča dela

J. ZAMLJEN

čevlarski mojster

V LJUBLJANI, Kongresni trg št. 13
izdeluje prave gorske in telov. čevlje.

IVAN BAJŽELJ,

Ljubljana, Marije Terezije cesta 11, (Kolizej)
priporoča cenjenim gostilničarjem najboljšo vrsto »Gramofon-automatov«, kateri se po gostilnah jako dobro izplačujejo. Cene so glede na kakovost automatov jako nizke. Plošče vsakovrstne na izbero. Postrežba točna. Ceniki na zahtevo franko.

Cvetlični salon ANTON BAJEC

Ljubljana
Pod trančo št. 2
poleg čevlarskega mostu
izdeluje šopke, vence in trakove. Velika zaloga nagrobnih vencev. Zunanja naročila se izvrše točno. Cene zmerne.

Kri! in okusno pijačo daje le dr. pl. Trnkoczyja sladni čaj pod imenom „SLADIN“! Pije se brez kave, čaja, kakao; z malo mleka in sladkorjem.

Moč! S tem prihranite 50% na denarju pri gospodarstvu. Kdor naroči najmanj 5 zavrtkov po pošti v glavni zalogi lekarne pl. Trnkoczyja v Ljubljani (Kranjsko) dobi za 5 K 50 v franko.

Zdravje! To resno obvestilo potrjujejo mnoga brojna priznalna pisma.

50% prihranka! 1/4 paketa stane 50 v. Zahtevajte ga pri svojem trgovcu! Sladni čaj ni sladna kava, katere hranilna moč se deloma vsled žganja uniči!

Krojač P. Cassermann

se nahaja sedaj
v Šelenburgovi ulici št. 1
nasproti Kazine.

Klavirje

in harmonije prvovrstnih tvornic izposoja in prodaja najceneje učitelj „Glasb. Matice“ in zapriseženi strokovnjak

Alfonz Breznik

v Ljubljani, Gradišče št. 11
(poleg restavracije pri „Kroni“). Prevzema vsakovrstna popravila in uglaševanja ceno.

Ustanovljena 1. 1882. — Telefon št. 185
Poštne hranilnice na račun št. 828.405

Kmetiska posojilnica ljublanske okolice

registrovana zadruga z neomejeno zavezo
Ljubljana, Dunajska cesta 18
v lastnem združnem domu
je imela koncem leta 1909 denarnega prometa K 83,116.121-11
upravnega premoženja K 20,775.510-59

obrestuje hranilne vloge
po 4 1/2%

brez vsakega odbitka rentnega davka, katerega plačuje posojilnica sama za vložnike.

Sprejema tudi vloge na tekoči račun v zvezi s čekovnim prometom in jih obrestuje od dne vloge do dne dviga.

Stanje hranilnih vlog nad K 20,000.000.

Posojuje na zemljišča po 5 1/4% z 1 1/2% na amortizacijo ali pa po 5 1/4% brez amortizacije; na menice po 6%.

Posojilnica sprejema tudi vsak drugi načrt glede amortizovanja dolga.
URADNE URE: vsaki dan od 8.—12. in od 3.—4. izven nedelj in praznikov.

Angleško skladišče oblek

O. Bernatovič

v Ljubljani, na Mestnem trgu št. 5
prodaja

zaradi ogromne izbere konfekcije za

dame, gospode, deklice,

dečke in otroke

pod vsako ceno brez konkurence

O. Bernatovič.

Kavarna „ILIRIJA“.

Kolodvorska ul. 22.

je vsaki dan

celo noč odprta

ter se slavnemu občinstvu toplo priporoča.

Kavarna „ILIRIJA“.

Model 1910.

Edino zastopstvo znamke

Kinta

je v teku in trpežnosti nedosežno kolo sedajnosti.

Zaloga Puch-koles.

Sprejem koles v popravo, emajliranje in poniklanje.

- Točna, solidna in ceno izvršitev. -

K. ČAMERNIK, Ljubljana

Dunajska cesta št. 9.

Delniška družba pivovarne „Union“

Spodnja Šiška pri Ljubljani

:: priporoča svojo priznано izborno marčno, dvojnomarčno in eksportno pivo v sodcih in steklenicah. ::

Delniška glavnica:
K 3,000.000.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Rezervni fond:
K 400.000.

Stritarjeva ulica št. 2.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu in Sarajevu.

Sprejema vloge na knjizice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih 4 1/2%.